

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 121. Quomodo promissio absenti facta valeat vel acceptari possit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

posse à promissario acceptari, intelligendi sunt quando ex circumstantiis colligi potest ad hunc
 784 durare illam intentionem in promittente.

Q. 121. *Quomodo promissio absenti facta valeat vel acceptari possit.* R. Colligi poterit ex sequenti §. 1. Si promissio fiat absenti per verba directa ad absentem, alius, qui praesens est, non potest validè acceptare, *Dicast. l. 2. t. 4. n. 132.* & alibi. Econtra si fiat absenti per verba directa ad alium praesentem, poterit hic praesens quandoque acceptare nomine absentis, v. g. si dicas coram me promitto Titio, qui nunc Romae est, 100., non possum acceptare pro Titio, sed si dicas, promitto tibi, quòd Titio velim dare 100., fieri poterit ut quandoque validè acceptem secundum *Dica. da n. 789.*

785 §. 2. Promittens ordinariè non vult obligare absentem, nisi promissionem ipsemet per epistolam vel nuntium manifestet, hinc promissarius aliunde resciscens invalidè acceptaret, uti communè *Dicast. n. 159. & Haun. t. 9. n. 11.* Quòd si putares promissarium abesse, & diceret ei promittere, quamvis ipse praesens audiret & acceptaret, non obligareris, uti rectè *Lug. 23. n. 73.* Ratio utriusque est, quia ut promissio validè acceptetur, debet promittens illam offerre, sed non offert, quamdiu ipse non dirigit voluntatem suam ad promissarium, ergo. Ordinariè, nam si promittens publicè manifestaret promissionem, eo animo, ut notitia huiusmodi ad promissarium perveniret, satis esset per quemcunque deferri.

786 §. 3. Quando promissio commissa fuit nuntio, qui eam offerret, ut alter, si vellet, acceptaret,

ret, si interea promissio revocetur, & nuntius revocationis ignarus eam offerat, acceptatio valebit, & promittens tenebitur (: excepto tamen Matrimonio) quia mandans tenetur ratum habere illud, quod mandatarius bonâ fide facit ex commissione illius, L. 15. ff. *mandati*, docentque AA communiter cum *Dicast. n. 158.*, qui tamen addunt id intelligi de nuntio mandatario, qui simul esset veluti Procurator. Quòd si nolisset nuntium esse commissarium suum, sed tantum manifestaret promissionem, quam interim revocaret, promittens non obligaretur, L. 12. §. 16. ff. *Mandati*, docentque *Gomez. Sanch. Less.* aliique cum *Dicast. n. 157.*, nuntius enim defert voluntatem, quæ amplius nequidem moraliter existit, cum promittens non censeatur extendisse ad illum casum, si revocaret.

§. 4. Si nuntius sit missus, ut indicet promissionem factam, & promittens interim moriatur, potest adhuc acceptari, & hæredes promittentis tenebuntur, uti contra *Covarr. Lop Laym. & Platel. n. 601.* probabiliter tenent *Sanch. Less. Turr. Lugo n. 75. Dicast. n. 62.*, & videtur haberi L. 26. ff. *Mandati*. Quòd autem adversarii opponunt ex L. 2. §. 6. ff. *De donationibus*, non urget, nam videtur loqui de casu, quo nuntius moreretur, antequam promissionem perferret. Ratio nostra est, quia promissio facta & non revocata sed nuntio vel literis mandata censeatur moraliter adhuc esse, estque gratia, gratia autem morte concedentis non revocatur, uti cum communi *Suar. Sanch. Less. & Dicast. n. 163.* E-contra si interim moriatur promissarius, *Covarr. Mol. Sanch. & alii cum Dicast. n. 165.* dicunt hæ-

redes promissarii posse acceptare, quia representant personam defuncti, cui gratia facta est, sed probabilius negant *Less. Castrop. & Haun.* 27, quia intentio promittentis ferebatur ad personam promissarii in se, quæ non amplius est

788

§. 5. Si promittens mittat nuntium, non indicet promissionem à se factam, sed ut nomine suo promittat, si promittens moriatur ante acceptationem, communior sententia est promissionem non tenere, quia mandatum gratiæ faciendæ, re integrâ, expirat morte mandantis *L. 26. ff. & L. 15. Cod. Mandati.* Excipiunt *Al.* communiter cum *Lugo n. 75. & 80. & Dicast.* 167., nisi factum esset ad causam piam, in cuius præjudicium leges civiles nihil disponunt, rectè probat *Carden.* in 1. crisi. d. 21. c. 8., & cõigitur ex *L. 4. ff. De manumiss. vindicta*, quia procedenter præsumitur, quòd promittens voluit hanc voluntatem suam, etiam post mortem manere, cum maximè sit profutura animæ: ita excipiuntur plures casus relati *l. 1. n. 566.*, præsertim suntque videri etiam ibidem dicta *n. 816. & 817.* Quòd si nuntius esset verus procurator, & promitteret ante cognitam mortem principis mandantis, putat *Dicast. n. 161.* promissionem tenere, hanc enim disparitatem agnoscunt *Al.* apud *Dicast. n. 158.* inter simplicem mandatarium & verum procuratorem, quòd mandatum expiret morte mandantis, acta autem per verum procuratorem, antequam constet de revocatione potestatis, valida sint, excepto tamen Matrimonio, uti habetur *L. 12. ff. De solutionibus*, ubi dicitur, quòd verus procurator fit, cui mandatum est specialiter, vel cui omnium negotiorum

tiorum

tiorum administratio mandata est. De donationibus per litteras vel nuntium, videri possunt multa apud *Onn.* d. 30. f. 10.

§. 6. Sufficit promissionem pro absente acceptari ab aliquo, quem promissarius deputarit saltem specialiter; imò *Less.* l. 2. c. 18. dub. 7. *Platel.* alique dicunt etiam generaliter, sed repugnant alii cum *Dicast.* n. 148. Item sufficit acceptari ab aliquo, qui est sub potestate illius, & non est sui juris, v. g. à servo pro domino, à filio-familias pro Patre, à Religioso pro Prælato vel Monasterio, §. *Si quis 4. Inst. De inutil. stipul.*, & ratio est, quia cum his censentur esse una persona. Item sufficit acceptari à gerente curam promissarii, v. g. à Parocho pro Ecclesia; à Patre (imò & Matre secundum *Sanch. & Dicast.* n. 130.) pro filio aut filia; à Tutore vel Curatore pro pupillo aut minorenni; à Principe, Republica aut alio ab his constituto, pro quocumque subdito; denique à quocumque, qui ex acceptatione refert commodum, sicque acceptando agit negotium alterius & suum, v. g. à Creditore, à Socio, à Patre pro Filio, è cuius rebus habet usumfructum, ab Uxore pro Marito, si inde participabit Uxor &c. Item à Cajo, si Sempronius promittat Titio, sub conditione, ut Titius partem det Cajo, quæ omnia adductis legibus probat *Onn.* d. 4. à n. 204. & d. 29. à n. 55. item *Dicast.* dub. 9. & 10.: Unusquisque etiam pupillus validè acceptat promissionem sine authoritate Tutoris, cum id fiat in ejus commodum, L. 9. ff. *De auct. Tutor.* alique apud *Onn.* d. 29. n. 52., non potest tamen acceptare famulus pro domino, discipulus pro Magistro, Filius emancipatus pro Patre,

quia nec censentur ad hoc esse deputati, nec sunt una cum eis persona, nec faciunt simul in suum commodum, *Sanch. & Dicast. n. 142.*

790 §. 7. Si Titius promittat Cajo fundum factum hac conditione, ut post mortem Caji spectet ad Sempronium, si Caius hanc promissionem acceptarit, aliqui docent etiam censi acceptam respectu Sempronii, ita ut etiam respectu hujus sit irrevocabilis, sed *Sanch. & Lugo n. 85.* probabiliter dicunt manere revocabilem respectu Sempronii, quia neque ipse acceptavit; neque Caius potuit acceptare pro illo, si enim potuisset, foret ideo, quod simul redundaret in utilitatem Caji, sed hoc dici non potest, nam sunt duae promissiones, una in favorem Caji, altera in favorem Sempronii, hæc autem altera non redundat in utilitatem sed potius in detrimentum Caji, cum per hanc prohibeatur distrahere et transmittere ad suos hæredes.

791 §. 8. Quivis, etiam privatus, validè acceptat promissionem ad piam causam, uti cum communi *Sanch. de Matrim. l. 1. d. 7. n. 10. Less. n. 4. Dicast. n. 146.*, quod enim fieri potest in favorem dotis, *L. 45. ff. Solutio Matrim.*, hoc merito extenditur ad causam piam: & ita etiam pluribus relatis habet *Castrop. t. 32. d. 2. p. 5. n. 11.* Visum tamen etiam *Onmate n. 66.*

792 §. 9. Acceptatio, quæ ab alio fit, imbibit hanc conditionem, si promissarius approbet, unde quamdiu hic non approbat, promittens non tenetur. *L. 10. ff. De donationibus*, docentque cum communi *Mol. d. 264. Sanch. n. 3. Dicast. n. 151. Onn. n. 68.*

§. 10.

§. 10. Qui pro alio acceptavit promissionem, 793
 non potest eam acceptationem revocare, Covarr.
 Less. Sanch. aliiq; comunititer cum Onn. n. 69. ex Reg.
 33. Juris in 6., Mutare consilium quis non potest in
 alterius detrimentum; unde Reg. 35. ff. De Reg. Ju-
 ris, dicens nihil tam naturale esse, quam eo genere
 quidque dissolvere, quo colligatum est, intelligitur,
 nisi ius tertio sit acquisitum, Dicast. n. 150. Castrop.
 p. 6. n. 7. limitat, si promissio esset facta in gra-
 tiam acceptantis seu stipulantis, non autem in
 gratiam tertii, cui nullum ius esset acquisitum.

Q. 122. Quando cessat obligatio promissionis. 794
 R. Cessat 1. ex consensu partium, secundum Reg.
 Juris paulò ante citatam. 2. Si res promissa fiat
 impossibilis: quòd si postea iterum fiat possibilis,
 redit obligatio, non enim erat sublata sed sus-
 pensa, uti rectè Dicast. n. 175. cum aliis. 3. Si fiat
 pernitiosa vel inutilis promissario, Cajet. Mol.
 Less. Onn. d. 29. n. 154. & alii. 4. Si fiat illicita,
 hinc si promissisti Titio equum, & postea cum ju-
 ramento eundem promittas Cajo, secunda pro-
 missio & juramentum non obligant, quia mate-
 ria ejus est ratione primæ promissionis facta illi-
 cita saltem sub veniali, Lugo d. 23. n. 106. Dicast.
 n. 130. Quòd si Titius cedat iure suo, non ideo
 convalescet secunda promissio, si fuit absoluta,
 quia quod initio invalidum est, tempore non
 convalescit, Sanch. Turr. Lugo n. 107. contra
 Covarr. Econtra tamen si ex suppositione facti
 illiciti materia promissionis sit licita, & accesserit
 promissio conditionata, v.g. si per unum con-
 tractum promissisti absolutè meretrici aureum
 pro usu corporis, & simul per alium conditiona-